

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 24. mars kl. 14:00.
Møterom 546

Til stede:

Prodekan Asbjørn Strandbakken (leder)
Bjarte Askeland (a)
Johan Giertsen (a)
Katrina Hames (b)
Randi Stoltz (c)
Sigurd Olsen Granli (d)
Joar Kalsås (d) – vara

Forfall:

Tone Hostvedt Aarthun (d)

Sekretær: joanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: Mandag 20. april

Sak 70-08/09 Orienteringssaker

- 1 [Protokoll](#) fra SU 9. mars. Godkjent på sirkulasjon 12. mars. **OBS – ekstern link – må lastes ned separat.**
- 2 Bjarte Askeland og Knut Martin Tande har vært i København etter invitasjon derfra for å orientere om/promotere vår studiemodell.

Sak 71-08/09 Saker til drøftelse/høring/uttalelse

- 1 Utdanningsmeldingen. Skal behandles i fakultetsstyret 31. mars. Innspill til Christine.Olsvik@jurfa.uib.no i løpet av denne uken.

P:\Studieutvalget\
2008-2009\9-mars-2-

SU uttaler

SU tar utdanningsmeldingen til etterretning med de endringer som fremkom i møtet og innspill i løpet av uken.

Vedtakssaker

Sak 72-08/09 JUS250-2-A, JUS250-2-B, JUS250-2-C Helserettsemmene. Melding fra kursansvarlig

Vedtak Ordgrensen i skriftlige oppgaver reduseres fra 3000 til 2000 ord.

Sak 73-08/09 Endring av § 3-7 nr 1 b i Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen. [Notat](#) fra administrasjonen.

Vedtak § 3-7 nr 1 b i Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen skal lyde:
b. Utskrifter fra internett eller database er ikke tillatt hjelpemiddel til eksamen.

Sak 74-08/09 JUS134 Rettshistorie og komparativ rett. Framlegg til endring av kursbeskriving og litteraturliste. [Notat](#) og framlegg frå kursansvarleg.

Vedtak Kursbeskriving og litteraturliste vert vedteke som framlagd.

Sak 75-08/09 Arbeidsgruppelederens møter med kursansvarlige. [Notat](#) fra administrasjonen.

Vedtak I kurs med mer enn 5 arbeidsgruppemøter kan arbeidsgruppelederne innvilges inntil 4 timer betalte møter med kursansvarlige.

Sak 76-08/09 JUS329 Universitetspedagogisk veiledning. Endring i emnebeskrivelse. [Notat](#) fra administrasjonen.

Vedtak Godkjenning som valgemne forutsetter opplæring, praksis knyttet til samtlige kurs en

arbeidsgruppe skal gjennom i løpet av et studieår, oppfyllelse av de forpliktelser som framgår av inngått arbeidsavtale og bestått prøving.

- Sak 77-08/09** Kvalitetskrav til kommentering av arbeidsgruppeoppgaver. [Notat](#) fra administrasjonen.
- Vedtak** En gruppe nedsettes for å utarbeide kvalitetskrav til skriftlige arbeider, herunder forslag til nye modeller for innlevering/vurdering (fx annen gangs innlevering av tekst kommentert av lærer/gruppeleder). Det skal være studentrepresentasjon i gruppen. Det tas sikte på at gruppen er operativ i løpet av høstsemesteret 09.
- Sak 78-08/09** Studieplan vs studiereglement. [Notat](#) fra administrasjonen.
- Vedtak** Administrasjonen iverksetter tiltak for å utarbeide Utfyllende regler for masterstudiet i rettsvitenskap samt sørger for ajourføring av Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen i henhold til UiB sin mal for studieplan.
- Sak 79-08/09** Hjelpemidler til eksamen – lærerens kompetanse. [Notat](#) fra administrasjonen.
- Vedtak** Punkt d i § 3-6 i Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen strykes. De følgende tre punktene merkes d), e) og f). Lærerne orienteres i brev, også om framgangsmåten for å få nødvendige endringer inn i kursbeskrivelsen.

Asbjørn Strandbakken
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

JUS250-2-A, JUS250-2-B, JUS250-2-C Helserettsemnene

Fra: Henriette Sinding Aasen
Sendt: 6. februar 2009 13:16
Til: Johanne Spjelkavik
Emne: Valgemner Jus 250 a-b-c

Hei Johanne,

Vi har på møte i forskergruppen i dag besluttet at vi vil redusere ordgrensen på innleverte oppgaver fra 3000 ord til 2000 ord.

[...]

Mvh
Henriette

[Tilbake til sakslisten](#)

Endring av § 3-7 nr 1 b i Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen

Denne bestemmelsen lyder nå:

b. Der utskrifter fra internett eller database er lovlig hjelpemiddel, skal de ha angitt adressen de er hentet fra, og de skal være attestert sånn at det klart går fram at utskriften er gjort på et fakultetsbibliotek ved et av de juridiske fakulteter.

Biblioteket har ikke lenger noen gjeldende instruks om hvordan dette skal kontrolleres og stemples (de hadde en instruks for cand.jur.-studiet). De har heller ikke noen skriver ved skranken slik at utskrifter kan kontrolleres slik det er nødvendig for å kunne bekrefte at det som skrives ut ikke er redigert.

I stedet må vi gjøre det sånn at der nettutskrifter er nødvendig hjelpemiddel til eksamen, skal de skrives ut og trykkes og selges av Studia, eventuelt av JSU dersom de ser seg i stand og villig til å forestå det.

Kontrollhensyn ligger bak dette forslaget.

Forslag til vedtak:

§ 3-7 nr 1 b i Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen skal lyde:

b. Utskrifter fra internett eller database er ikke tillatt hjelpemiddel til eksamen.

[Tilbake til sakslisten](#)

JUS134 Rettshistorie og komparativ rett. Framlegg til endring av kursbeskriving og litteraturliste

Studieutvalet

Det juridiske fakultet, UiB

Bergen

Jørn Øyrehagen Sunde

Det juridiske fakultet, UiB

Postboks 7800

5020 Bergen

Jorn.sunde@jur.uib.no

Bergen 18.02.2009

Som fagansvarleg for JUS134: Rettshistorie og komparativ rett har eg valt å gjera endringar i læringsmåla og pensum for faget, samt å formulera krav til godkjenning av arbeidsgruppeoppgåver og kommentarar til oppgåvene. Eg bed om at Studieutvalet ved Det juridiske fakultet godkjenner desse endringane og krava.

Læringsmåla er endra av to grunnar. For det fyrste opplevde eg i løpet av undervisninga i faget i 2008 at læringsmåla ikkje i tilstrekkeleg presis grad uttrykt faget sitt innhald, og kva som vart forventa av studentane si læring. For å retta på denne mangelen måtte læringsmåla endrast. For det andre har eg gjort endringar i pensum, og læringsmåla måtte tilpassast desse endringane.

Pensum er endra slik at Sunde sin artikkelen om rettskultur i De juridiske komedien er tatt ut. Det same er Thue sin artikkel om internasjonal privatrett i festskriftet til Carsten Smith, to mindre kapittel i Komparativ rettskunnskap, samt alt som var pensum i antologien Nordic Law. (Sjå vidare gamal pensumliste). Dei to artiklane og dei to kapitla er tatt ut for å gje plass til eit nytt pensum, medan Nordic Law viste seg å fungera dårleg som pensumlitteratur.

I staden ønskjer eg å ha på pensum antologien Rendezvous of European Legal Cultures. Den er sett saman av 11 artiklar på opp til 15 sider som omhandlar ulike sider ved rettskulturelle møte i Europa i dag. Det var Sunde som tok initiativ til antologien, og som bad Knut Einar Skodvin om å vera medredaktør. Tanken var å laga ein antologi som var spesialtilpassa pensumbehovet i JUS134, og som kunne binda saman den rettshistoriske og komparative kunnskapen studentane tileignar seg.

Bidraga til antologien er skrivne og kommentert av redaktørane, og når andre versjon av artiklane vert godkjent vil dei verta samla i eit kompendium innan kursstart. Det er Fagbokforlaget som både gjev ut kompendiet i vår, og som gjev ut boka til hausten. Det endelege sidetalet på kvar artikkel er dermed

enno ikkje avgjort, men det skal ikkje samla overstiga 143 sider slik at pensummengda i 2009 vert den same som i 2008.

Det viset seg under undervisninga i 2008 at det ikkje fanst generelt formulerte krav for godkjenning av dei obligatoriske oppgåvene som skal leverast i løpet av kursperioden, og kommenteringa av desse. Ei formulering av desse krava vil gjera det lettare for studentane å forutberekne den arbeidsinnsats som skal leggjast ned i oppgåveskriving og –kommentering i JUS134.

Venleg helsing

Jørn Øyrehagen Sunde

Læringsmål

I JUS134: Rettshistorie og komparativ rett skal studentane (1) få kunnskap om kva ein rettskultur er, og korleis den vert forma og omdanna gjennom møte med rettskulturelt gods frå andre rettskulturar. Det vil vera ein særleg fokus på dei 6 rettskulturelle komponentane *konfliktløysing, normproduksjon, rettferdsideal, juridisk metode, profesjonalisering og internasjonalisering*. Deretter skal studentane (2) få kunnskap om det historiske grunnlaget for den norske rettskulturen gjennom å studera norsk rettshistorie i eit europeisk perspektiv. Igjen vil dei 6 rettskulturelle komponentane stå i sentrum. Deretter skal studentane (3) få kunnskap om den engelske, amerikanske, tyske og franske rettskulturen når det særleg gjeld særleg dei 6 rettskulturelle komponentane.

Den kunnskap om *konfliktløysing, normproduksjon, rettferdsideal, juridisk metode, profesjonalisering og internasjonalisering* skal studentane tileigna seg gjennom følgjande spesifikke tema handsama i pensumlitteraturen:

(1) Rettskultur

- Rett som kultur
- Danning av, og møtet mellom rettskulturar
- Rettskultur og parallelle rettssystem
- Rettskultur og resepsjon av rett
- Ein rettskultur sine ulike nivå etter Kaarlo Tuori sin modell

(2) Den norske rettskulturen si historie i eit europeisk perspektiv

- Normskaping gjennom rettspraksis, og framveksten av en riksløvgjeving i Europa og Noreg i høgmellomalderen
- Rettsstudiet på europeiske universitet frå 1100-tallet, og korleis dette påverka den norske rettskulturen i høgmellomalderen, særleg når det gjeld metodetenking.
- Kva romarretten og kanonisk rett har hatt å seia for utviklinga av en felleseuropeisk rettskultur, ein *ius commune*
- Rettskjeldelærar og rettferdsideal i norsk og europeisk mellomalder
- Den rasjonalistiske naturretten i europeisk og dansknorsk rettshistorie, og det dansknorske juridiske embetsstudiet av 1736 i høve til dette
- Naturrettbaserte rettskjeldelærar og universalisme på 1700-tallet, og sedvanebaserte nasjonale rettskjeldelærar på 1800-tallet, samt utviklinga av den særlege norske rettsrealismen
- Den deduktive metoden og det denne fekk å seia for rettspraksis frå 1700-tallet, og europeisk lovgjeving frå 1800-tallet, og så særleg framveksten av det forutbereknlege som rettferdsideal
- Det internasjonale inspirasjonsgrunnlaget for endringar av den norske rettskulturen etter mellomalderen

(3) Komparativ rett – den engelske, amerikanske, franske og tyske rettskulturen

- Karakteristika ved og skiljet mellom *common law*- og *civil law*-tradisjonane
- Den engelske rettskulturen, og særleg praksis si rolle i den
- Den amerikanske rettskulturen, og særleg det føderale si rolle i den

- Den franske rettskulturen, og særleg lovgjevinga si rolle i den
- Den tyske rettskulturen, og særleg metoden si rolle i den
- Dei utfordringar EF-retten og Dei europeiske menneskerettane stiller den engelske, franske og tyske rettskulturane ovanfor

Føremålet med JUS134: Rettshistorie og komparativ rett å (I) verta i stand til å analysa, forklara og diskutera korleis ein rettskultur er sett saman av dei rettskulturelle faktorane *konfliktløysing, normproduksjon, rettferdsideal, juridisk metode, profesjonalisering og internasjonalisering*. Vidare å (II) verta i stand til å analysa, forklara og diskutera karakteren av desse rettskulturelle faktorane i den norske, engelske, amerikanske, franske og tyske rettskulturen. Og (III) å kunna analysa, forklara og diskutera både historiske og no pågåande endringar i desse rettskulturelle faktorane, og relatera desse endringane til retten sine ulike nivå.

Litteratur i Rettshistorie og komparativ rett

Innførings- og hovudlitteratur skal i seg sjølv vera tilstrekkeleg til å tileigna seg tilstrekkeleg kunnskap til å oppfylla læringsmåla.

Innføringslitteratur

Jørn Øyrehagen Sunde: *Speculum legale – rettsspegelen: Ein introduksjon til den norske rettskulturen si historie i eit europeisk perspektiv* (2005)

- Del 1: Rettskultur og Rettshistorie
 - o Kapittel 1 – 6 (s. 12-36) (25 sider)

Hovudlitteratur

Jørn Øyrehagen Sunde: *Speculum legale – rettsspegelen: Ein introduksjon til den norske rettskulturen si historie i eit europeisk perspektiv* (2005)

- Del 2: Den norske rettskulturen i sin fyrste fase – Framveksten av ein rettsorden
 - o Kapittel 9 (s. 46 – 52) (7 sider)
 - o Kapittel 16 – 28 (s. 81 – 169) (89 sider)
 - o Kapittel 30 (s. 173 – 174) (2 sider)
 - o Kapittel 33 – 40 (s. 197 – 244) (47 sider)
 - o Kapittel 44 – 51 (s. 269 – 327) (58 sider)
 - o Kapittel 54 (s. 341 – 343) (3 sider)

Michael Bogdan: *Komparativ rättskunnskap* (2003)

- Del 1. Allmänna problem
 - o Kapittel 3 (s. 39 – 55) (17 sider)
 - o Kapittel 5 (s. 64 – 72) (9 sider)
- Del 2. De viktigaste rättssystemen
 - o Kapittel 9 – 12 (s. 91 – 172) (85 sider)

Knut Einar Skodvin, Jørn Øyrehagen Sunde (red): *Rendezvous of European Legal Cultures* (2009)

- o "Champagne at the Funeral - An Introduction to Legal Culture" (Jørn Øyrehagen Sunde, Bergen) (14 sider)
- o "While Waiting for Uniformity - An Unbroken Line of Parallel Jurisdictions?" (Dag Michalsen, Oslo) (14 sider)
- o "The Art of Internationalisation, the Art of Internationalising, and the Art of being Internationalised" (Jørn Øyrehagen Sunde, Bergen) (14 sider)
- o "A little of this and a little of that - The Complexity of Legal Reception" (Eirik Holmøyvik, Bergen) (14 sider)
- o "Mixing Past and Future - The Making of a Nordic Legal Culture 1850 – 2050" (Anna Nylund, Tromsø) (14 sider)
- o "The Melting Pot or the Salad Bowl revisited - Rendezvous of Legal Cultures at the European Court of Human Rights" (Nina-Louisa Arold, Lund) (15 sider)

- o "The Melting Pot or the Salad Bowl revisited (again)" - Rendezvous of Legal Cultures at the EEC Court (Christian Franklin, Bergen) (14 sider)
- o "From Rendezvous to Relationship" (Gjermund Mathisen, Luxembourg) (14 sider)

Den samla hovudlitteraturen er på 450 sider. Av dette er 206 sider rettshistorie, 101 sider komparativ rett, og 143 sider om rettskultur og møtet mellom rettskulturar.

Tilleggs litteratur

Tilleggs litteraturen inneheld ikkje tilleggskunnskap som er turvande for å oppfylle læringsmåla, men er åleine eit tilbod til dei interesserte om vidare lesing.

Jørn Øyrehagen Sunde: *Speculum legale – rettsspegele: Ein introduksjon til den norske rettskulturen si historie i eit europeisk perspektiv* (2005)

- Kapitel 6-8, 10-15, 23, 29-32, 41-43, 52-54

Dag Michalsen: *Rett, historie, metode* (2005)

- Kapitel 1, 4-5

Erik Anners: *Den europeiske rettens historie* (2007)

- Kapitel 1-3, 7-8, 14, 19-20

Ditlev Tamm: *Retshistorie: Danmark – Europa – globale perspektiver* (2005)

- Kapitel 1-2, 6, 9

Ole Fenger: *Lov og rett i Europas historie* (2001)

Michael Bogdan: *Komparativ rettskunnskap* (2003)

- Kapitel 1-2, 6, 13-15

Ole Lando: *Kort indføring i komparativ rett* (2004)

- Kapitel 1.1-1.4

K. Zweigert & H. Kötz: *An Introduction to Comparative Law* (1998)

- Kapitel B I-VI

Kompendium JUS 134: Sammenlignende rett og rettshistorie

- Artikkelen "Skoleretninger i komparativ rett", av Helge Johan Thue

The American Journal of Comparative Law, 38. volum, nr. 1. 1990

- Artikkelen "Foundations of European Legal Culture", av Franz Wieacker

[Attende til sakslista](#)

Godtgjørelse for arbeidsgruppelederens oppgavemøter med kursansvarlige

Til SU

Fra administrasjonen

(nøs)

Arbeidsgruppelederens oppgavemøter med kursansvarlige

I de kursene på 1. og 2. studieår der det er mer enn 5 arbeidsgruppesamlinger ser vi at det er behov for mer enn to timer møte med kursansvarlige. I dag får imidlertid gruppelederne kun betalt for to timer, selv om det i noen tilfeller arrangeres opp til 6 timer møte med kursansvarlige.

Forslag til vedtak:

I kurs med mer enn 5 arbeidsgruppemøter kan arbeidsgruppelederne innvilges inntil 4 timer betalte møter med kursansvarlige.

Arbeidsgruppelederne er ikke forpliktet til å møte på møter ut over dette.

Kursansvarlig kan likevel tilby flere møter med oppgavegjennomgang som vil inngå i arbeidsgruppeledernes generelle forberedelsesfaktor til arbeidsgruppemøtene.

[Tilbake til saklisten](#)

JUS329 Universitetspedagogisk veiledning. Endring i emnebeskrivelse

Til SU
Fra administrasjonen
(niøs)

JUS329 Universitetspedagogisk veiledning. Endring i emnebeskrivelse

Administrasjonen ser det som nødvendig å stramme inn kravet for å få gå opp til eksamen i JUS329 Universitetspedagogisk veiledning da det dette studieåret har vært et problem at flere gruppeledere slutter i løpet av studieåret.

I dag heter det i Studieplanen:

”Godkjenning som valgemne forutsetter opplæring, ett års sammenhengende praksis knyttet til en arbeidsgruppe, oppfyllelse av de forpliktelser som framgår av inngått arbeidsavtale og bestått prøving”.

Forslag til endring i emnebeskrivelsen for JUS329 Universitetspedagogisk veiledning:

Godkjenning som valgemne forutsetter opplæring, praksis knyttet til samtlige kurs en arbeidsgruppe skal gjennom i løpet av et studieår, oppfyllelse av de forpliktelser som framgår av inngått arbeidsavtale og bestått prøving.

[Tilbake til sakslisten](#)

Kvalitetskrav til kommentarer på arbeidsgruppeoppgaver

Det foreligger flere indikasjoner på at det hersker uklarhet om hva som er krav til kvalitet på arbeidsgruppeoppgaver og på kommentering av arbeidsgruppeoppgaver.

I noen tilfeller kommer slik uklarhet fram i samtaler vi har med studenter som har fått avdekket tekstsammenfall i besvarelsene sine.

For det andre har vi fått henvendelse fra en arbeidsgruppeleder pr mail 18. februar:

>Jeg har registrert at en student på min arbeidsgruppe kun har
>kommentert én arbeidsgruppeoppgave denne gangen. Dette har han gjort
>både på oppgave 6 og på oppgave 2. Jeg tok kontakt med han og
>sa i fra
>at man ikke får godkjent kommentering dersom man kun kommenterer en
>oppgave. Han sa imidlertid at alle han hadde snakket med sa at
>man får
>godkjent en halv kommentering dersom man kommenterer en oppgave. Så
>vidt jeg husker fikk vi streng beskjed om å ikke godkjenne slike
>kommenteringer. Har jeg rett?
>
>Jeg har også fått en henvendelse fra en annen student som lurte på
>hvor mye som kreves for å få godkjent en arbeidsgruppeoppgave. Jeg
>sa
>at det kreves at man må svare på alle delspørsmål. Denne gangen ser
>jeg imidlertid at en student har besvart både del 1 og del 2 i
>oppgaven, men har ikke rukket å bli helt ferdig med del 2. Skal en
>slik oppgave underkjennes?
>
>I alle tilfeller virker det som det svirrer en del rykter om dette
>blant studentene, så det hadde vært fint om det ble lagt ut en
>oppklarende melding på studentportalen.

For det tredje har vi indikasjoner fra møte med storgruppeledere og kursansvarlige den 2. september i fjor. Der kom fram noen problemstillinger som stikkordmessig kan sammenfattes omtrent sånn:

1. Hvor ligger "strykgrensen" for arbeidsgruppeoppgaver?
 - a. Den kan ligge lavere enn strykgrensen for eksamensbesvarelser.
 - b. Den vil ventelig flytte seg etter hvor i kurset besvarelsen skrives.
 - c. Skal det godkjennes hvis "det er noe som tyder på at vedkommende har gjort et arbeid, men bommet helt" – dvs holder en slik prestasjon til godkjenning?
2. Reglement for obligatoriske arbeidskrav: Hva kreves, hvordan reageres det på svikt (behandling/konsekvenser).
 - a. Melding i MiSide 13/10-08¹:

¹ Hva som kreves av arbeidsgruppebesvarelser

- Faglig godkjenning: Gruppeleder/storgruppeleder foretar stikkprøver. Det er fullt mulig at en besvarelse blir underkjent – fx hvis den ikke oppfyller faglige minstekrav:
 - o For at en besvarelse av arbeidsgruppeoppgave skal godkjennes av arbeidsgruppeleder/storgruppeleder må alle delspørsmål være besvart.

Det faglige nivået skal vurderes i hht på hvilket tidspunkt i kurset oppgaven gis.

Minstekrav til besvarelse kan ligge lavere enn det som gjelder for eksamensbesvarelser.

- o For at en kommentering skal godkjennes, må den inneholde en begrunnet vurdering av den materielle og/eller metodiske kvaliteten i besvarelsen.

- o For at en tidligere levert besvarelse skal kunne leveres igjen (bare av samme student) må den være bearbeidet.

Der gruppeleder/arbeidsgruppeleder er i tvil om godkjenning, blir spørsmålet avgjort av kursansvarlig.

- Administrativ godkjenning:

- o Samtlige besvarelser blir sendt til ePhorus for tekstkontroll. ePhorus kontrollerer mot tekster som tidligere er sendt inn og mot åpne nettsider. Besvarelser som gjengir kilder som ikke er oppgitt, eller som siterer uten at det er angitt som sitat, vil bli nærmere vurdert. Omfanget av gjengivelsene/sitatene vil avgjøre om besvarelsen vil underkjennes. Grensen kommer til å ligge vesentlig lavere enn 70 % - vi snakker om en nulltoleranse.

- b. Fuskekomite, oppfølgingsrutiner under utarbeidelse.
- 3. Fravær i arbeidsgruppene er et problem mht kommentering. (Man får ikke kommentert nok når det er få som leverer besvarelse.)
- 4. Ordning med annen gangs innlevering en eller flere ganger i løpet av kurset/studiet
 - a. "Hvis man én gang har skrevet sitt aller beste, kan man gjøre det igjen". Det som evt. tapes i undervisningsomfang kan tas igjen (selvstudier?).
- 5. Antall ord i besvarelsene
 - a. På første og andre år er hovedregelen en (øvre) ordgrense på 700 ord
 - b. SU vedtok 3. februar 2009: "Veiledende ordgrense skal angis i alle arbeidsgruppeoppgaver. Kommentering kan forventes bare for tekst opp til ordgrensen."

Oppfølging (punktene refererer til punktene i "problemlisten" over):

1. Klargjøring og enighet om "strykgrensen" – i alle fall innenfor det enkelte emne? Eller innenfor den enkelte oppgave?
2. Trenger vi noe mer enn omforent strykgrense? Fx formaliserte rutiner for vurdering/underkjennelse i kurset?
3. Vet vi noen måte å bøte på dette? Reduserte krav til kommentering? Det er problematisk mht utforming og utregning/oppfyllelse av obligatoriske arbeidskrav. Ordner det seg ved at gruppene omorganiseres og fylles opp? (Gjør de det?)
4. Har vi anledning og/eller vilje til å arbeide videre med dette?²
5. Vedtaket fra SU er satt inn i emnebeskrivelsene.

På denne bakgrunnen foreslås:

En gruppe nedsettes for å utarbeide kvalitetskrav til skriftlige arbeider, herunder forslag til nye modeller for innlevering/vurdering (fx annen gangs innlevering av tekst kommentert av lærer/gruppeleder).

[Tilbake til sakslisten](#)

Man kan selvsagt fritt gjengi lovtekst. Man kan gjengi dommer og hvilke som helst andre tekster så lenge man viser til kilden.

o I § 5-2 i Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen finner man reglene for gjentak av kurs.

Ved gjentak av kurs, gjennomføres kurset på samme vilkår som studenter som ikke har fått kurset godkjent tidligere.

Det er likevel klart at der vil bli et visst sammenfall når samme student besvarer samme oppgave; slike ting vil det bli tatt hensyn til i vurderingen av tekstsammenfall som måtte bli avdekket. 100 % tekstsammenfall vil likevel ikke bli godkjent. Det vil ikke rammes av fuskebestemmelsen hvis det er sin egen tekst man gjengir og man opplyser om det i besvarelsen, men besvarelsen vil kunne bli underkjent i det aktuelle kurset fordi den ikke er skrevet i dette kurset. Det kreves altså en viss bearbeidelse av ens egen tekst før den kan leveres inn igjen i et senere kurs. Se også teksten i bekreftelsen du gjør når du leverer i Kark og på MiSide.

o Samarbeid: Det er ønskelig at studentene samarbeider om spørsmål oppgaven reiser; det gjelder så vel rettslige som metodiske spørsmål. Også spørsmål knyttet til disposisjon, språk osv kan man fritt drøfte med hvem man vil, så mye man vil. Men det er en ufravikelig forutsetning at skrivingen av besvarelsen skjer individuelt og selvstendig.

² Eivind Kolflaath, Nina Østensen og Johanne Spjelkavik har snakket om muligheten for å utarbeide forslag til elementer i en "ny" modell for skriving med fokus dreid mot kvalitetskravene, ikke bare kvantitet. *For tiden stor kapasitetssviikt i administrasjonen*. Skrivegruppen? Bør vi organisere eget prosjekt om skrivekvalitet? Biblioteket bør involveres – de har ressurser på dette feltet som vi ikke har trukket på.

Studieplan vs studiereglement

I tilknytning til overgang til ny eksternweb har vi fått avdekket et problem mht studiereglement mv. Fra overgangen til masterstudiet har vi hatt vår Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen. Det er en kombinasjon av reglement og presentasjon av studiet, og vi har vært av den oppfatning at det var dekkende for fakultetets/universitetets behov, jfr § 8 i Reglement for studier og grader ved Universitetet i Bergen:

§ 8 Studiestruktur, studieplan og emnebeskrivelse

For hvert studium, herunder årsstudier, studieretninger o.l., skal det foreligge en studieplan. For hvert emne skal det likeledes foreligge en emnebeskrivelse.

Studieplanen skal fastsette:

- hvilke emner som undervises og som det kan avlegges eksamen i
- studiets mål, omfang, innhold og organisering
- eventuelle forkunnskapskrav eller anbefalte forkunnskaper for studiet
- hvilke grupper av emner som oppfyller kravet til spesialisering/fordypning
- eventuelle krav til rekkefølge for emnene i studiet
- andre bestemmelser av betydning for gjennomføringen og kvalitetssikringen av studiet
- hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studenten skal ha tilegnet seg ved fullført studium, samt hvilken kompetanse studiet gir for videre studier og/eller yrkesutøvelse (læringsutbytte)
- bestemmelser om eventuelt utenlandsopphold
- bestemmelser om undervisnings-, eksamens- og vurderingsformer

Emnebeskrivelsen skal inneholde:

- en faglig beskrivelse av emnet
 - eventuelle særlige vilkår for å gå opp til eksamen (obligatoriske arbeidskrav), slik som godkjent deltakelse i laboratorieøvinger, obligatoriske skriftlige arbeider, faglige ekskursionsjoner, feltkurs eller andre teoretiske og praktiske øvinger
 - eksamensordning og eksamensform, herunder om varigheten av skole- og hjemmeeksamen
 - hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studenten skal ha tilegnet seg ved fullført emne (læringsutbytte)
- For øvrig skal emnebeskrivelser og studieplaner utformes i samsvar med regler og retningslinjer fastsatt av NOKUT og av universitetets organer.

[...]

UiB har utarbeidet en mal for studieplanen. Malen har vært til høring. Vi har antakelig ikke vært tydelig nok på hva vi trenger når studieplanen også skal være reglement, og vi har heller ikke oppfattet at denne malen er eksklusiv, det vil si at vi ikke får publisere noe annet enn det som inngår i malen. Informasjonen oppdateres fra studentdatabasen (FS) og innholdet begrenses av de "overskriftene" som er lagt inn der.

Resultatet er at vi ikke har en tilfredsstillende presentasjon av vårt studiereglement. Pr i dag opererer vi med en kombinasjon av gamle og nye nettsider for å få publisert både studieplan i UiB sin forstand og studiereglementet ("Studieplan" i vår forstand).

Videre anser administrasjonen at vår Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen i den form den får nå, er en uheldig blanding av informasjon, formålsbetraktninger, reglement og "annet".

Vi anser likevel at den modellen UiB har for "Studieplan" er en god måte å presentere studiet på en oversiktlig måte, særlig tatt i betraktning at den nye eksternweben er særlig tilpasset en slik presentasjon.

Den beste løsningen vil antakelig være at vi skiller det som er reglement i vanlig forstand fra det som er informasjon og mer generelle betraktninger omkring studiet.

I Reglement for studier og grader ved Universitetet i Bergen er det i § 46 en generell hjemmel for utfyllende regler. Med denne hjemmelen bør vi kunne utarbeide vårt studiereglement ("Utfyllende regler for masterstudiet i rettsvitenskap", evt. "Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet i Bergen")

Det er flere fordeler med en slik løsning:

Studieplanen blir en bedre informasjon om/presentasjon av studiet – den blir bedre egnet også i utadrettet virksomhet.

Reglementet blir vesentlig mer oversiktlig; med en heldig redaksjonell bearbeidelse blir det enklere å finne fram i enn tilfellet er i dag.

Det blir tydelig hva som er regler og hva som er informasjon.

I studieplanen kan vi ha en link til de nye utfyllende reglene. På den måten oppnår vi at all informasjonen likevel er tilgjengelig "på ett sted".

I slike utfyllende regler kan vi også inkorporere de ulike utfyllende regler vi allerede har i tillegg til Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen; det gjelder i alt ca 12 mindre regelsett³.

Forslag til vedtak:

Administrasjonen iverksetter tiltak for å utarbeide Utfyllende regler for masterstudiet i rettsvitenskap samt sørger for ajourføring av Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen i henhold til UiB sin mal for studieplan.

[Tilbake til saklisten](#)

³ <http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet>

Hjelpemidler til eksamen, lærernes kompetanse.

I spesialemner er det et problem at lærerne gjør avtaler med studentene om hvilke hjelpemidler de kan ha med til eksamen.

I noen tilfeller får ikke administrasjonen vite om det i det hele tatt, i noen tilfeller får vi vite det umiddelbart før eksamen.

Dette er problematisk av flere grunner:

- a. Beskjeden når ikke alle studentene.
- b. Innholdet i beskjeden er ikke i overensstemmelse med reglene i studieplanen.
- c. De "anbefalte" hjelpemidlene lar seg ikke skaffe i kontrollerbare versjoner, og administrasjonen får arbeidet med å framskaffe det de i stedet må ha. (Da har studentene gjerne allerede innarbeidet ulovlige versjoner – fx nettutskrifter – og ønsker ikke å bytte disse ut.)

I studieplanen angis fire veier til lovlige hjelpemidler:

1. Hovedregelen i § 3-6 angir konkrete hjelpemidler man får ha med
2. I tillegg kan emnebeskrivelsen angi mer eller mindre enn hovedregelen. Vi har noen få slike tilfeller på 1. – 4. studieår, litt flere på spesialemnene.
3. For det tredje kan man ha med "Materiale som kursansvarleg har valt ut. Dette skal kunngjerast seinast tre veker før eksamen."
4. For det fjerde kan ytterligere materiale som kursansvarlig anser relevant for besvarelsen, deles ut sammen med oppgaven.

Problemet knytter seg til punkt 3. Læreren velger ut materiale uten å kontrollere at det faktisk fins tilgjengelig, uten å forsikre seg om at alle studentene får samme beskjeden og uten å informere administrasjonen slik at bokkontrollen er på det rene med hva som er tillatt i den enkelte eksamen. Selv med kunngjøring tre uker før eksamen er dette for kort tid til at vi kan frambringe materialet i de tilfellene det viser seg at det ikke er tilgjengelig.

Administrasjonen vil ønske at det tredje alternativet for lovlige hjelpemidler – lærerens adgang til å "velge ut" materiale fram til tre uker før eksamen – faller bort.

Man kan tenke seg tilfeller der særlig relevant materiale blir tilgjengelig kort tid før eksamen. I slike tilfeller må læreren i stedet be om å få materialet inn i kursbeskrivelsen - det kan i praksis gjøres i løpet av et par dager.

Det er nødvendig med en slik prosess for å kvalitetssikre vedtaket, fx for å hindre at det gis melding til studentene om at de kan ta med seg nettutskrifter.

Forslag til vedtak:

§ 3-6 i Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen skal lyde:

Dersom ikkje anna er fastsett i kursplanen, kan studentane på alle skuleeksamenar i mastergradsstudiet ta med:

- a) Inntil 2 utgåver eller eksemplar av lovsamlinga «Norges lover» (utg. av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo).
- b) Særtrykk av norske lover
- c) Ei rettskrivingsordliste eller ordbok. "Jusleksikon" av Jon Gisle eller "Juridisk leksikon" av Egil Gulbrandsen.
- ~~d) Materiale som kursansvarleg har valt ut. Dette skal kunngjerast seinast tre veker før eksamen.~~
- d) Eventuelle føresegner, vedtekter, reglement eller framlegg til lov som kursansvarleg meiner kan vere relevante for oppgåveløysinga, vert delt ut saman med eksamensoppgåvene.
- e) Kursplanen i kvart einskild fag kan tillate ytterlegare bruk av hjelpemiddel.
- e) f) På dei to første studieåra, unntatt EXFAC Juridisk forprøve, kan studentar som har vore i landet mindre enn fire år, etter søknad få ha med fleire ordbøker.